

СТАНОВИЩЕ

От проф. Д.Н. (изкуствовознание) ВЕРА НАЙДЕНОВА

За дисертационния труд на МАРТИН МЛАДЕНОВ КИСЕЛОВ,
на тема: АДАПТАЦИЯ НА ТРАДИЦИОННИТЕ РЕЖИСЬОРСКИ
РЕПЕТИЦИОННИ МЕТОДИ В МУЛТИМЕДИЙНИЯ ТЕАТЪР.

Известно ми е, че в сега действащата матрица от правила за оценка на дисертационен труд се допуска, в края на рецензията/становището, да се изрази лично впечатление от автора му. Като предполагам, че не правя фатална грешка, ще си позволя да изразя такова мнение в началото.

Като докторант Мартин Киселов посещаваше моя курс върху проблема за стила и жанра в изкуството. В едно от заниманията споделих прочетеното за мултимедиен спектакъл в един германски град. Когато следващата седмица дойдох за поредния час, Мартин каза, че през уйкенда е посетил този град и е видял спектакъла. Запомних активния му жест и поради това не бях изненадана при запознаване с предложението за обсъждане на труд.

Другият факт, който ме беше подготвил за срещата с този труд, е прочетено някъде интервю, в което (цитирам по памет) Киселов изразява увереността си, че след 10-15 години в театрите ни ще идва публика, възпитана от компютърните игри, която ще очаква театър съвсем различен от този, който правим днес...

И тук стигаме до най-важния от гледна точка на избраната тема лично-творчески момент: Мартин Киселов е завършил кинорежисура, а години наред създава театър и работи за неговото

академично изучаване. В исторически план между тези две начала има противоречие. Вярно е, че игралното кино се е родило на основата на театъра, но десетилетия наред се бори за еманципирането си от него. С плахи опити за сътрудничество (например, когато придобива говор, киното започва да заснема цели спектакли за да ги популяризира). Театърът от своя страна отдавна се стреми към синтез с други изкуства – например с музиката. Известни са Вагнеровите идеи за оперното изкуство като „тотален театър”. И ето че днес, благодарение на електронната техника, театърът и киното се прегръщат за невиждан досега синтез. Формите, родени от тази интермедиялна прегръдка, изискват нов тип режисура и нова методика за нейното изучаване и практическо осъществяване (основен момент при което са репетициите). Добър шанс за НАТФИЗ е, че сред младите му кадри има човек, който се е заел с тази новаторска задача и я осъществява с такава широка и задълбочена компетентност.

С познание върху световния опит в театралната лаборатория и със съзнанието за необходимостта от обновлението в нея, предизвикано от появата на медиатизацията, а по-конкретно - на мултимедийния спектакъл (който е и театър и кино едновременно), Киселов се насочва към осъществяване на труда, който разглеждаме. Веднага трябва да отбележим, че той интерпретира понятието репетиционни методи не в прагматично-приложен смисъл, а като проблем на пропедевтично изследване от

класически тип, в което въпросните методи са фундаментално и детайлно диференцирани и характеризирани.

Ако си позволим, с риск от известно схематизиране, да представим в макро рамка логиката на осъществения от автора анализ, то той би могъл да изглежда така: характеристика на традиционните репетиционни подходи; появата на медиатизацията и на мултимедийния спектакъл; свързаната с тази промяна необходимост от адаптиране (приспособяване, обновление и пр.) на репетиционните методи. Анализът при всяка от частите (глави и подглави) е осъществен с изключително богата информация, с аргументи от концепциите на известни чуждестранни театрални практики и педагози, теоретици в областта на театъра и киното, културолози. В тях българските театрали, педагози и студенти биха могли да открият полезното за себе си.

Като се надявам, че изследването на Киселов ще бъде публикувано, а защо не и преведено за разпространение в чужбина, си позволявам да препоръчам разширяване на проблематиката, свързана с особеностите на техниката/технологията, с които в интермедийния спектакъл се постига синтезът между театъра и киното. И още – специфичната комуникация между зрителя и интермедиялния спектакъл. Както ни подсказва авторът в интервюто, цитирано в началото на становището, тази комуникация се родее с интерактивността при геймплея. Това са неща, за които театралният режисьор би

трябвало да си дава сметка още по време на репетиционния процес.

А сега ще си позволя една горчива шега. Трудът на Мартин Киселов е адресиран към театрални педагози и практики ЧОВЕЦИ. В дните, когато се запознавах с него, прочетох, че в един от водещите световни университети, една от дисциплините вече се преподава от робот с изкуствен интелект...

Шегата настрана! **Мащабът и актуалността на изследването, което обсъждаме, предположението, че то ще помогне на педагозите и възпитаниците на НАТФИЗ да осъществят (учебно) мултимедийни спектакли, а по-нататък опитът им ще премине и в професионалните ни театри, ми дава основание, с висока степен на убеденост, да гласувам за това на Мартин Младенов Киселов да бъде присъдена образователната и научна степен „ДОКТОР”.**

Подпис:

/проф. д. н. Вера Найденова/